

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок ч. 10, П. пош.
Конто пост. шадн. 143.322
Адреса для телеграм:
„Діло“ Львів.
Головний Редактор прий-
має від 11—12 год. перед-
полуднем.
Рукописи не звертаються.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 4.00 зол.
Чвертьрічно 12.00 „
Піврічно 24.00 „
Річно 48.00 „
ЗА ГРАНИЦЮ: В Америці 1 долар.
Франції, Голландії, Бельгії 20 фр. фр.
Італії 7.50 зол., Німеччині 7.50 зол.,
Швейцарії 5 фр. фр., Чехослова-
ччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Бо-
гарії 7.50 зол., Австрії 7.50 зол.—
Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
Друкарні: 29-26.

В СПРАВІ ОГолошень
ЗВЕРТАТИСЯ до АДМІНІ-
СТРАЦІЇ.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.

СВІТОВА ПРОБЛЕМА.

Воєнні довжки в Європі і завзяття американців.

I.

Вся увага світа зосередилась тепер біля справи воєнних довгів. Повинь статтей, повинь телеграм у пресі, скаламучений спокій у тих, що переборщеною певністю очікали великодушного тесту Злуч. Держав П. Америки. Тимчасом адова океану загремів тверде слово „платити!“.

Відмовна відповідь Гувера на солідарну петицію Європи і близький кінець мораторії гро-
зять такими комплікаціями в господарському організмі старого світу, які й передбачити годі. Збірня консумція у поодиноких державах, що цифрово скоплюють її державні бюджети, пере-
лила цю небезпечну межу, де вже і мріяти не доводиться про таку річ, як білансова рівнова-
га. Дефіцит навіть там, де в тресорах спочиває майже половина світового золота — у розбоба-
тій після війни Франції. Заплатити 15. грудня п. р. амортизаційні рати від воєнних довгів і від-
сотки Зл. Державам — це значить обтяжити до-
датково розходоу сторінку бюджетів, а з тим при-
нудити з головою у фінансово-господарський хаос, звідкіль уже тільки крок до політичних потрясень у небезпечній формі.

Політичні довги Європи тяжать на ній не-
мало страшне прокляття, будучи рівночасно гір-
шим „ментом“ для тих, що думают про війну, і^з забувають на те, що для війни потрібні гроші і^з раз гроші. Не ті довги, що виростають із^з міни товарів і з циркуляції капіталів, себто з^з кожного в результаті і нормального по суті^з взаємодії міжнарод. господарських взаємин, — не^з вони, а цей баласт, що його вистріляли з тисяч^з гармат і мільйонів рушниць на побоєвищах^з війн — ось страшна змора Європи в 14-ліття^з Версаю. Мало — ця змора, мов важка хмара, має^з довжити над Європою через більше ніж пів сотні^з літ, бо аж у 1988 р. в найкращому випадку ма-^зло покінчитись сплата кольосальних воєнних^з зобовязань.

II.

Зобовязання Європи супроти Зл. Д. П. Аме-
рики з часів війни дають у сумі 20,552.991 тисяч^з доларів, з чого припадає на:

Англію	9,969.370 тис.
Францію	6,840.913 „
Італію	2,384.691 „
інші держави	1,338.017 „

Та тим не вичерпується справа воєнних дов-
гів, бо згадані вище цифри ваяжуться знова з^з розрахунками, що їх європейські держави ма-^зють із часів великої війни між собою. Коли та-^зкж ці узглядити, то воєнне задовження Евро-^зпи супроти себе й Америки буде дещо інше, хоч^з у сумі дасть нам такий самий вислід. І так по^з мітженні претензій згд. доданню зобовязань^з структура воєнного задовження буде ось-яка:

Англія	4,161.169 тис. дол.
Франція	10,443.873 „
Італія	3,721.351 „
інші держави	2,226.593 „

Коли в даний мент солідарне тиснення звер-^зти проти Америки, то це-ж не виключає ригор-^зистичного підходу до справи доходження сво-^зїх авторитетних прав (віндікації) серед самих єв-^зропейських держав. Особливо тоді, коли твер-^здять Америки залишитись у дальшому і справ-^зді треба буде платити...

III.

На чолі європейських претенгів помашерува-^зли до Вашингтону дві великодержави, Англія і^з Франція, і їхня преса виявляє теж найбільшу е-^знергію в атакуванні впертого заморського союз-^зника.

Принада цьому та, що власне Англія і Фран-^зція мають найбільші довги в Америці і критич-^зно 15. грудня найбільше мусять заплатити (Англія 80, а Франція 19 міль. дол.), а потім ще^з й те, що Франція винна Англії з титулу війни бі-^зльш мільярдів (що могла би зредувувати, а то^з і сиринуть), а знов Англія крім більше-ментш^з Франції має зрештою самих „сумнівних^з зобовязань“.

Треба виразно підкреслити те, що солідар-^зні довжкині зі старого світу порушили не тільки^з справу нової мораторії. Ні Вони заявили про^з необхідність нової дискусії на тему воєнних дов-^згів у цілому. Ціль дискусії очевидна: ануляція^з воєнних обтяжень на їхніх гіпотечках так, як во-^зни дарували німцям у Лозанні дальшу сплату^з репарацій. Оправдуючи своє нескромне бажан-^зня, Англія і Франція ідуть у гушу аргументів^з тяжкого калібру, ставлять їх поруч себе у дов-^згих рядах. Бо тих аргументів тепер чимало в су-^зчасній господарській ситуації Європи і цілого^з світу. І власне вони, ці господарські аргументи,^з спричиняють те, що біржові кола на Уол Стріт^з усупереч переконанням значної більшості аме-^зриканського громадянства і сенаторів (а через^з те й обох президентів, Гувера і Рузвельта) скло-^знюються до необхідності скреслення воєнних^з довгів і торгування з Європою, яка знова стане^з цінним відборцем Америки — мовляв — після^з санації своїх фінансів.

Чи завзяття Америки, яке вона виявила у^з відповіді Європі, вимагаючи дотримання груд-^зневого речинця, є остаточне, чи чергові ноты,^з які готують у Лондоні і в Парижі впаунуть уже^з тепер на американців і вони уступать — цього^з ще ніхто не знає. Одно певне, що тоді, коли во-^зни справді уступали (а до цього скорше чи піз-^зніше змусять їх обставини), вони скажуть: коли^з ваші бюджети не витримують видатків на сплату^з довгів, то закінчіть божевільні переговори у^з зброєнні. Це, а не що інше є найважливішим мо-^зментом у зрівноваженні бюджетів.

IV.

Польща теж вислала ноту до Вашингтону і^з так само, як інші рахувала на успіх спільної ак-^зції. Вона навіть скорше ніж великодержави, за-^зраз після того, як Греція зголосила в Америці^з свої технічні платиничі труднощі (себто девізові,^з — бо ефективні труднощі підкопують кредит),^з Польща теж попросила за прольонату аморти-^ззаційної рати, з тим, що заплатити відсотки. Ко-^злиж акція пішла широким фронтом, Польща пі-^зшла слідом інших.

Справа фінансів — це одна з найбільших^з болячок польської держави. Прелімінований бу-

3 мільона людей, уроджених в одному році,^з половина їх вмирає в 45-ім році життя, а одна^з третина доживає 60-ого року життя. Ви не^з знаєте до котрої категорії належите. Ви може-^зте вмерти і перед 45-им роком життя, вмерти^з навіть негайно, а тому треба Вам задалегідь^з обезпечити своє життя в користь своєї рідні.

Найкраще може це зробити
УКРАЇНСЬКЕ ТОВАРИСТВО

„КАРПАТІЯ“.

Львів, Ринок ч. 38 (власна камениця).

джетовий... дефіцит, що рівняється денно май-^зже 1 мільйонів золотих, був підчас недавньої ре-^зкордово-короткої соймової сесії головною по-^здією. Залишаючи на боці закиди опозиційних^з груп (проф. Рибарський і ін.), в яких говориться^з про фікційні доходи, що їх уряд подає у бу-^зджетах і інші неправильності, — вистарчить^з переглянути урядові цифри, аби побачити, яким^з ударом був би для польського скарбу і господа-^зрства примус заплата рати і процентів від^з сконсолідованої позички в Америці (ок. 40 міль.^з зол.).

Воєнне задовження Польщі — це взагалі^з більша половина її державного довгу (3.200 міль-^зйонів проти 5.028 міль. зол.). Воно обтяжує кож-^зного громадянина сумою 10 золотих. Самі від-^зсотки від них зідать річно 130 міль. Правда, Аме-^зриці Польща винна 1.850 міль. зол., але теж і^з решта, тобто 1.350 міль, могла б щезнути з поль-^зської гіпотечки, якщо б американці згодились на^з ануляцію воєнних довгів. Одно потягулоб за^з собою і друге.

Разом зі солідарною акцією, Польща про-^збує гру на окремий „привілей“. Крім господа-^зрських аргументів (воєнний терен, усунення її від^з партиципування в німецьких відшкодуваннях,^з т. і.), вона аисуває теж мотиви моральні, а саме:^з оборону західної цивілізації від більшовизму.

Та цей аргумент мабуть найслабше зможе^з промовити до совісті американців. Вони на такі^з „привілеї“ не підуть, хіба за рівновартну ціну^з матеріального характеру. Так і треба зрештою^з розуміти їхнє бажання переговорювати з кож-^зним довжником окремо.

В. Несторович.

Боротьба з неписьменністю.

Нарада представників української преси і центральних установ у справі започаткування масової боротьби з неписьменністю.

В суботу 26. листопада ц. р. відбулася в салі^з засідань Головного Виділу Т-ва „Просвіта“ у^з Львові конференція представників української^з преси і центральних установ у справі масового^з поборювання неписьменності в нашому народі.^з Конференцію відкрив в голінні 6-й вечором го-^злова „Просвіти“ д-р І. Брик. Він привітав при-^зсутніх, засував коротко завдання конференції^з та передав провід у руки голови комісії для по-^зборювання неграмотності при Головному Виділі^з „Просвіти“ о. крм. Ю. Давровичеві.

Реферат про боротьбу з неграмотністю анго-^злосив від комісії для поборювання неграмотно-^зсти ред. Володимир Целевич. Над рефератом^з виявлявся річеза й обширна дискусія, що тривала^з кілька годин. Вислідом дискусії були три резо-^злюції, які присутні ухвалили одностайно. Пер-^зшою була резолюція запропонована референтом.^з II зміст такий:

1) Зібрані на нараді дня 26. XI. ц. р. пред-^зставники української преси і центральних укра-^зїнських установ витяють аячотатковану Голов-^зним Виділом Т-ва „Просвіта“ ударну акцію по-

борювання неписьменності, вважають її пре-^зважною для будуччини українського народу і^з закликають усі українські установи підтримати^з цю акцію морально і матеріально по своїм силам^з в обсягу своїх діяльності.

Зміст двох інших резолюцій представляють-^зся так:

2) Представники української преси і цент-^зральних установ, зібрані на нараді дня 26. XI.^з ц. р. в справі поборювання неписьменності по-^звідомляють про зміст реферату і хід дискусії сво-^зїм управі, які у свою чергу повідомлять Т-во „Про-^зсвіту“, якими наробами й методами зможуть во-^зни співпрацювати з „Просвітою“ над поборюван-^зням неписьменності.

3) День 8. грудня „Просвіта“ встановить^з днем започаткування ударної кампанії для гобо-^зрювання неграмотності (крім планетування^з просвітних свят і збирання матеріальних жертв^з на „Просвіту“ в тому дні всі філії та читальні^з „Просвіти“, а також окремі громадяни повинні^з потворити відповідні апарати для поборювання^з неграмотності).

Гітлер про політику Німеччини.

БЕРЛІН (ПАТ). На зборах нап. соціалістів^з у Ваймарі анголосив Гітлер промову, в якій^з критикував дотеперішні зарядження міністра^з внутр. справ Гайля і мін. райхсвеи Шайхсва.

У справі закордонної політики зазначив, що^з продовжування нинішнього курсу спричинить^з тільки ще більшу ізоляцію Німеччини.

Обі сторони ратифікували польсько-радянський пакт про неагресію.

ВАРШАВА (ПАТ). Президент Польщі ратифікував пакт про неагресію між Польщею і СРСР, підписаний у Москві дня 25. липня ц. р., а також конциліаційну угоду, підписану в Москві дня 23. листопада ц. р. послом Патеком і комісаром закордонних справ Літвіновим.

МОСКВА (ПАТ). Президія УВК. СРСР. ратифікувала більшовицько-польський пакт про неагресію, підписаний у Москві дня 25. VII. ц. р., а також конциліаційну конвенцію, підписану у Москві дня 23. XI. ц. р.

Заг. Збори кооперативи „Український Театр“.

В суботу 26. ц. м. у домі кооперативи „Український Театр“ у будинку Музичного Інституту ім. Лисенка відбулися Загальні Збори цієї установи, яка серед нашої нинішньої театральної мізерії єдина ще цікавиться українським театром і по змові старається йому допомогти. На превеликий жаль — лише дуже невеличкий гурт членів кооперативи бере активну участь в її житті. І так на 2700 членів кооперативи напр. на суботнішніх Загальних Зборах було 28 осіб — і то, як дехто зазначив, не було особливо „високе“ число.

Зборами проводив спершу — поки голова Надзірної Ради рад. Й. Дрималик був референтом — пос. д-р В. Загайкевич, потім п. Дрималик. Головною темою нарад була частинна зміна статуту, при чому найважливішою зміною було зменшення числа членів Надзірної Ради з 11-ти на 7 та заступників із 3-ох на 2-ох. Ця зміна показала необхідною з огляду на більшу рухливість Надзірної Ради, яка при 11-ти членах часто не могла зібратися кворумом. З інших змін треба згадати модифікацію постанови, що для розв'язання кооперативи потрібна присутність на Загальних Зборах мінімум 10-ої части-

ни всіх членів (себто 270 осіб). Зміна тої постанови не порушує безпеки існування кооперативи, яку забезпечують інші клізули статуту; зрештою, нема у нікого ніяких найменших тенденцій розв'язувати одно з найкорисніших і найбільш потрібних товариств!

Усі пропонувані Надзірною Радою зміни збори прийняли здебільша одностайно.

Потім у голосуванні картками вибрали нову Надзірну Раду в такому складі: рад. Й. Дрималик, д-р Михайло Волошин, д-р Юліан Савчак, ред. Василь Мудрий, драм. арт. В. Блавацький, пос. д-р В. Загайкевич, ред. Остап Боднарчик. Заступники: д-р С. Людкевич і п. Олексин.

У дискусії при внесках промови порушили м. ін. такі справи, як репертуар останніх виступів Театру ім. Тобілевича у Львові, потреба допомогти цьому театрові перекладами чужих пєс, потреба створення активної артистичної комісії, вічна болячка театральної салі, субвенція для Театру ім. Тобілевича, потреба вибору кращої дирекції кооперативи і ін. Дискусія протяглась до пізнього вечора.

На відтинку ошадності.

V. Звичайні Загальні Збори Т-ва „Ошадність“ у Львові.

В суботу 26. листопада ц. р. відбулися в салі засідань Центробанку у Львові п'яті з черги Звичайні Загальні Збори Т-ва „Ошадність“. Збори почалися в 5-й годині вечором. Відкрив їх о. крм. Даман Лопатинський. Звіт з діяльності кооперативи за минулий діловий рік складав від дирекції Т-ва п. Маркіян Кисілевський.

У звіті зазначив, що в минулому році, вважаючи на сучасну господарську скруту, товариство всеж розвивало успішну діяльність. Доказом цього сума ошадностей у наших кооперативах, яка в 1931 р. зросла на 6.1 відсотків, під час коли в кооперативах, об'єднаних у 18-ти польських, жидівських і німецьких ревізійних союзах у Польщі ошадности об'єдналися на 22.4 відсотків. Зі звіту ми довідалися, що ошадностева акція нашла дуже гарний терен у наших школах, де молодь заохочувала навіть поважні суми в одному шкільному році. Відноситься це передовсім до шкіл „Рідної Школи“. Свята ошадности в цьому році відбулася вже у Львові (де їх було 16), а в краю будуть відбуватися до кінця січня 1933 р.

Після звіту відчитано повідомлення Контрольної Комісії та Ревізійного Союзу Укр. Кооператив.

Збори затвердили біланс і призначили а надвишки 10 відс. на резервний фонд, а решту приділили до організаційного фонду.

Над звітами вивчалася річова дискусія, а якій звертали увагу передовсім на техніку пропаганди за ошадністю.

Загальні Збори рішили вівати всі кооперативи в краю, щоб відбули свята ошадности та використали їх для широкої пропаганди ідеї ошадности.

ШКІЛЬНИЙ ПЛЕБІСЧИТ за українською мовою навчання переводити безумовно в усіх українських громадах, де є польські й утравістичні школи!

ПОЛЬСЬКІ ІНВАЛІДИ ПЕРЕРВАЛИ ГОЛОДІВКУ.

Голодівка інвалідів у льокалі „Лері інвалідів польських військ“ у Варшаві, що тривала три дні, закінчилася, бо голодуючі одержали з мін-ства суспільної опіки заповнення праці і виплати допомог до часу одержання заняття.

Позаочне навчання.

Відкриття Українського Технічно-Господарського Інституту в Подєбрадах.

Дня 12. листопада в аудиторії Української Господарської Академії в Подєбрадах відбулося скромне свято — відкриття Українського Технічно-Господарського Інституту позаочного навчання. Збори відкрив ректор Академії проф. Б. Іваницький, який привітав присутніх гостей та членів української колонії в Подєбрадах, а потім підкреслив, що Академія, її персонал, починає нову працю, не припиняючи старої. Позаочна освіта вже торує собі дорогу між українцями. На західних українських землях Ревізійний Союз Українських Кооперативів зорганізував уже кооперативні курси позаочного навчання. Але широко плановану акцію несення технічно-господарської культури в українські маси на підставі європейського та американського досвіду вперше започаткує подєбрідська академія. Нині, в добі тяжкої світової кризи, Академія сподівається, що її заходи будуть українським загалом підтримані. Коли ці сподівання не заведуть, то Український Технічно-Господарський Інститут буде працювати й розвиватися та причинитися до дальшого культурного поступу українського народу.

Голова Т-ва Прихильників УГА проф. д-р Б. Матюшенко, вітаючи відкриття УТГІ, підкреслив, що завданням, яке поставило собі Товариство Прихильників УГА: знайти серед українського громадянства фінансову підтримку для УГА, було спробою, одночасно деяким ризиком. Дійсність показала, що надії не завели, українське громадянство жваво відгукнулося на заклик і виказало значну, особливо на теперішні тяжкі часи, жертвенність. Опісля представив вступу нової установи.

Після прочитання численних привітань ректор проф. Іваницький подав інформаційний звіт щодо організації, сучасного стану та завдань УТГІ. Організація Інституту базується на існуючій організації Академії. Програми Інституту такі самі, лише позатім намічена організація цілої низки популярних викладів з окремих фахових курсів та предметів. По даним Секретаріату УТГІ у дні 12. листопада було подано формальних подань на різні відділи і курси 66 особами. Найбільше петентів з Галичини — 44, Волині 13. Є прохачі з Франції, Румунії, Америки та інш. Інститут уже приступив до формального зарахування студентів та курсантів на відділи: агрономічно-лісовий та економічно-кооперативний і фактично розпочав навчання на цих відділах. На хімічно-технологічний відділ прохання надходять і в міру згодошення достатньої кількості студіюючих буде відкрите навчання і на цьому відділі. Перед Академією стоїть важливе завдання — спопуляризувати ідею позаочного навчання між українськими масами. З влячистістю треба ствердити, що українська преса дуже прихильно поставилася до акції Академії і присвячує їй належну увагу.

Після офіційного звіту ректора свято закінчилося.

Ол. К—ний..

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА“ З 30. ЛИСТОПАДА 1932.

ПРОСПЕР МЕРІМЕ.

ВОВКУЛАКА.

Взяв свою рушницю і свій довецький ніж, які зложено вже передтим у вашій кімнаті, сховав їх у шафі і, замкнувши її, витягнув ключ.

— Може будете ласкаві, сховати мені його? — сказав до мене, подаючи мені, на мов велике адивування, ключ: — а мій би забути за нього. Він напевно маєте більше пам'яті, від мене.

— Найліпшим способом на те, щоб не забути вашої зброї, — сказав я — було би поставити її на цьому столі, біля вашої софи.

— Ні... Вачите, кажучи щиро, я не люблю лати коло себе зброї, коли сплю... А притока до цього така: Коли я служив при гусарах у Гродні, я спав одного разу в одній кімнаті з моїм товаришем, а мій пістолі лежали на крисі біля мене. Вночі, збудив мене нечаяний гук. Я держав у руці пістолі, яку вистрілив і куля перейшла на два пальці понад головою мого товариша... Я ніколи не міг пригадати собі, що саме сонлося мені тоді.

Це оповідання стурбувало мене трохи. Я був тепер забезпечений, що не дістану кулі в голову; але, коли я лягав на високу стіль, на горилиці

плечі мого товариша, на його жилисті рамена, вкриті чорним волоссям, то я не міг адержатися від думки, що він мій цілком добре задумити мене цими руками, колиб йому що злого приснилося. На всякий випадок, я старався не показати йому найменшого занепокоєння; тільки поставив біля своєї канапи на крисі свічку і ваявся читати свій катехізм Лявільського, який я взяв зі собою. Граф побажав мені надобраніч, і положився на своїй софі; обертався на ній п'ять або шість разів, вкляці, здавалося, заснув, хоч був скулений мов той любовник Горація, що, замкнувши у скрині, доторкав скорченими ногами бороди:

...Turpi clausus in arca
Contractum genibus tangas caput...

Час-до-часу вітхав глибоко, або видавав дивні нервові харчіння, яке я приписував його невинітному положенню підчас сну. Так пройшла приблизно година. Я й сам почав дрімати. Замкнувши книжку, я примочувався якнайвишніше на мому левоному, коли ваяв знаний сміх мого сусіда прощати мене дрімотою. Я поглянув на графа. Мав очі заляпкані, ціле його тіло тремтіло, а з відхилених уст виривалися якісь ледви артикуловані звуки.

— Така сміх! Така біда!... Професор не знає, що говорить. Він не варта нічого. Що за ласий кусок!

Потім почав з залістю кусати зубами по душку, на якій лежала його голова і рівночасно видав з грудей такий сильний рик, що сам збудився.

Я лежав непорушно на своїй канапі, прикинувшись, що сплю. Однак слідив за ним уважно. Він сів, протер очі, зітхнув тяжко і сидів так майже годину, не змінюючи положення, затоплений, як здавалося, у своїх думках. Однак мені було дуже моторошно на душі і я пообіцяв собі ніколи більше не лягати спати в одній кімнаті з графом. Та згодом утомився взяла верх над неспокоєм і коли ранком слуга увійшов у нашу кімнату, ми оба спали глибоким сном.

VI.

Після снідання, ми вернули до Медіатальтас. Тут, найшовшись на одній з доктором Фребе-ром, я сказав йому, що граф, здається, хорий, що має страшні сні, що є мабуть сновидом, і в цьому стані може бути небезпечним.

— Я вже це все сам помітив — відповів мені лікар. — При своїй атлетичній будові він нервовий, як яка тендітна жінка. Можливо, що ува-свідив це до своєї матері... Вона кілька разів лютувала цього ранку... Я не вірю загалом в історію про переляки і адивування вагітних жінок; але одно певне, а саме, що графиня опанована ма-нією а манія передається разом із кровю.

Продовження буде.

робітників ритувати ситуацію. Вся пресова конференція мала теж по суті на меті переконати представників преси, що така редукація є необхідна. В усякому разі не дадуть себе переконати найширші ряди умовних робітників, які завжди йшли на сірому кінці в соціальному законодавстві і нині тратять ще ті маленькі добра, які до-сі мали.

ПРОДОВЖЕННЯ МАНДАТУ ВИС. КОМІСАРЯ НАЦІЇ

Ліга Націй, Данія і Польща згодилися на продовження мандату Ротінга як комісара Ліги Націй до остаточного іменування Англіїї обстоюють далі кандидатуру б. посла в Персії, Клів.

СПРАВА ВОЄННИХ ДОВГІВ.

Відповідь Америки в справі польських довгів.

Держ. департамент Зл. Держав відповів на польську ноту в справі відложення речиння платності рати воєнного дозгу, що припадає на 15 грудня, зазначаючи, що цю справу може урегулювати лише конгрес. Уряд пропонує, щоб створилася спец. комісія, яка простудіювала би справу фінансових зобов'язань пооди-ноких держав. Однак Зл. Держави думають, що колиб Польща заплатила рату, то це поліпшило би вигляди для переговорів.

Польський уряд вишле новий меморіал у цій справі.

Становище Англії та Франції.

Англіський уряд розглядав у понеділок справу платності грудневої рати для Зл. Держав.

Франція вишле до Зл. Держав ноту, щоб їй відложили грудневий речинєць платності. Еріо конферувал у тій справі з Норменом Дейвісом і міністром фінансів.

Радіові програми.

Чому львівська радіостанція не дає українських аудіо.

Управа Львівського Радія збирає вранд-годи представників преси, щоб поділитись із ними своїми досягненнями і вислухати деяких думок. Остання товариська гутірка була присвячена академічній темі про пропорцію у радіових програмах поважної музики до легкої. І одна і друга має своїх оборонців. Але що більшість радіослухачів не має музичної підготовки, то ця більшість не дуже радо слухає концертної музики, яка тягнеться дві години та більше. Зрештою, як самі директори радія признають, музика "призначена для концертних і оперових слухачів не завжди добре виходить у радіоапаратах, які домагаються зовсім інших умов виконання. Навіть не всі інструменти надаються в однаковій мірі добре на радіові продукції.

Всі ці питання належать ще до справ, на які мусить дати відповідь досвід. Деякі чужинні радіові станції роблять експерименти, щоб підбирати зовсім спеціальні програми, які не томи-ли би пересічного слухача. З огляду на те, що при радіових аудіолях зорові враження не грають ролі, слухові мусять мати іншу барву, ніж на концерті або у театрі.

При нагоді останньої конференції львівського радія, що відбулася в суботу 26. XI. ц. р., ми хотіли би звернути увагу на інше питання, яким головно цікавляться тисячі українські абоненти.

У програмах цього радія досі фактично не існують українські пункти, ні вокальні ні відчитові. Радіова варшавська централь, що затверджує програми і сама здебільша їх виповнює зовсім не рахується із потребами широкої маси галицьких абонентів. Знаємо випадки, що чужинці, які приїзжали до Галичини і хотіли послухати в радіо української музики та співів, були попросту зачудовані, що львівське радіо не має їх у програмі. Інтелігентні чужинці не розуміють цієї політики і такий плановий бойкот усього, що українське доводить чужинців до зовсім інших висновків, ніж собі це уявляють деякі політики, що хотіли би й не чути українських звуків.

Радіо надає різні пункти програми призначені тільки для деякої частини слухачів. Програм для всіх без винятку нема. Аргумент, що української мови не розуміє багато слухачів не є тут суттєвим. Кожен із нас, що не розуміє живітської мови теж послухав би з приємністю живітських пісень і декламацій. А вже слухаємо співів у різних чужих мовах. Крім цього радіо має тисячі українських і живітських абонентів; скільки наших абонентів на промітї дуже значна і вони можуть дозятатись являти у рідній мові. Радіо, що хоче задовольнити "всіх", повинно би рахуватись у власній інтересі із духовними потребами великої кількості своїх абонентів. Тільки тоді воно може пахувати на їхню піддержку.

3 еміграційних справ.

ХТО МОЖЕ ІХАТИ ДО КАНАДИ?

На основі існуючих еміграційних приписів, до Канади можуть іхати: 1) жінки до своїх чоловіків на підставі присланих з Канади візавань себесто "пермитів", 2) діти до 18 років, на підставі таких самих візавань, 3) наречені, що мають від своїх наречених "пермит", 4) реемігранти, що приїхали були до Польщі та в часі року від речиння виїзду з Канади, вертають туди назад. При цьому звертаємо увагу, що канадський пермит є важкий лише 5 місяців, а продовжити їх можна тільки винятково на дальші три місяці.

ВАЖНЕ ДЛЯ РЕЕМИГРАНТІВ, ДО ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ П. АМ.

Реемігранти, що приїхали зі Злучених Держав і мають крім консульрного паспорт "пермит" до ревертер" себесто дозвіл на поворот мусять виїхати до Злучених Держав впродовж року від дати виставлення "пермиту" до ревертер", а прольонгата є доволі важка.

РЕЕСТРАЦІЯ РОДИН ЕМІГРУЮЧИХ ДО АРГЕНТИНИ.

Почалася реєстрація родин, що хотіли би емігрувати до Аргентини. Родина така мусить складатись щонайменше з двох осіб алатних до фізичної праці на рілі і мусить мати поза оплатою на дорогу, на віза і т. д., що найменше сто п'ятдесят (150) доларів на задаток на землю і загосподарування.

ВИЇЗД ЧОЛОВІКІВ АМЕРИКАНСЬКИХ ГРОМАДЯНОК.

Мущини — польські громадяни, що одружилися з американськими громадянками, можуть старатись за американську візу та за виїзд до Злучених Держав П. Ам. В тій цілі жінка мусить виробити пертифікат і прислати до американського консульату у Варшаві гарантійні листи, що стверджують висоту її заробітків у Америці та став покладає грошей. Всю інформацію можна дістати устно і письменно: "Еміграційний Дім", Львів, Вишневецьких 4.

НОВИНКИ

— Українська робітня футер Юліана Глушевського, Львів, вул. Коперника 16. П. пов. Тел. 54-46. 744-?

— Коломия з покликком на допомогу нашому театрові. Гурт чільних коломийських громадян, під проводом сеніора наших письменників Андрія Чайковського, пригадає громадянству свій попередній, перший поклик — новим зазвном, щоби прийти систематично у допомогу нашій найкращій трупі "Театрові ім. І. Тобілевича". Коломия була перша, що дала почин до такої допомоги, а за нею пішли Бережани і Тернопіль. 19. листопада гурток при читальні "Просвіти" ім. М. Шашкевича у Коломиї дав виставу, чистий дохід з якої призначив на театральний фонд ім. Тобілевича. Виставою проводив і сам грав у ній проф. Дмитро Николишин. Гурт коломийських громадян кидає думку, щоби по містах, містечках і селах драматичні гуртки давали по одній виставі у користь "Театру ім. І. Тобілевича". Крім цього кожне місто у Галичині повинно би раз на рік скласти якусь допомогу на театр і цим забезпечити артистичну працю "Театру ім. Тобілевича". Пожертви на театр приймає коломийський комітет на таку адресу: "Кооп. Банк Покутський Союз у Народнім Домі Фонд Театру ім. Тобілевича. Книжечка ч. 433. Коломия".

— Перша галицька шовкова матерія. Є у нас народний учитель І. Филипчак, невтомний пропагатор плекання шовкопрядки. Його акція для розвитку шовківництва у Галичині дала перший гарний вислід. Саме недавно у Самборі виткали із нашої шовкопрядки першу шовкову матерію на звичайнім станку майстра Чухрая; назвали цю матерію "трама". Вона виткана із некрученої вовни, ще не зовсім тонкої, але доброї на мужеські сорочки, жіночі блузки та сукожки. Перша шовкова матерія пішла на фелони до села Лаврова та Вошанець, по 15 зол. за метр. Через зиму підготують нові зразки шовкових матерія. Ці перші спроби покищо не виплачуються ткацьким майстрам і домагаються інтелігентних сил, які самі найшлись серед самбірської інтелігенції. Очевидячки, що виріб шовкової матерія у більшій кількості дасть заробіток неодиій інтелігентній людині і наш гріш не піде на чужину.

— Посвячення прапору Т-ва дозорців "Воля" у Львові відбулось в найближчу неділю 4. XII. ц. р. в Успенський церкві після богослуження (апоудне). По посвяченні відбулось академія, получена з збиванням цвяхів, у салі "Сокола-Батька".

— Новий "Дом Людови" у підлявській селі. У Криничках під Львовом, колись чисто українському селі, посвятили урочище мин. неділі "Дом Людови". Одночасно посвятили й відкр-

ли там повітовий "Дім убогих", збудований за гроші фонду суспільної опіки і Повітового Виділу. Дім убогих, у якому буде приміщених 25 старців, вестимуть брати Альбертини.

— Українці в німецьких журналах. У XI-ому зшиткові міхненського літературно-наукового журналу "Дер Граль" за серпень цього року поміщені два переклади п. Марії Мірчуків, нисель Архипа Тесленка (Наука) і Василя Стефанька (Лан). Дальші переклади мають незабаром появились. — Д-р Драбатиї, асистент ботанічного інституту в Берліні помістив у 7/8 зшитку (XII-го річника за 1932) поважного псічного органу "Архив фір Біненкунде", що виходить накладом К. Вахгольда в Ноймінстері у Гольштайні фахову працю "Чи можна бжолі розмножити зимою" та низку рецензій на українські й російські статті з обсягу пасічництва. — З. К-я.

— Гаражі інваліда. В інвалідському домі при вул. Інвалідів у Львові 38-літн. інвалід із світової війни Йосиф Паздзернік перетяв собі бритвою жили на руках і ногах і порізав цілий живіт. Помер наслідком ран. Неадужав довгий час на нирки.

— Пімста бандитів. У Княждворі (пов. Коломия) на хату 75-літньої Анни Футулуйчукової напало чотирьох бандитів, бо довідалися, що вона продала поле за 1700 доларів. Хотіли теж застрілити бабусю, та вона присягла, що нікому не скаже про напад, тому дарували їй життя. Пініше Футулуйчукова таки виявила цей напад і поліція арештувала Віжнюка, Бойчука, Поповича та Міщука. Перших двох суд покарав тому два тижні догворечинцевою тюрмою, а Поповича й Міщука з причини недостачі доказів вини випустили на волю. В мин. суботу згоріла хата Футулуйчукової. Сусіди винесли з горіючої хати надпалене тіло бабусі. Слідство виявило, що підпалити вбили Футулуйчукову, попросту посікли сокирою, опісля обложили її соломкою, а хату підпалили. У згарищах найшли стоплених від горячі 2 кг. срібних грошей. Поліція як підозрілих арештувала м. ін. Поповича та Міщука. Бандити дісталися до хати підконом.

— Вибух бензини на зал. дворі. На дворі в Бересті н. Б. вибухнула цистерна бензини. При цьому згинув робітник Авр. Мілер, а другий робітник Маер Мельницький був тяжко ранений. Товарний вагон, що стояв неподалеки, згорів. Терен на просторі 20 м. знищений. Згоріла теж огорожа.

— Суперники Гельсуортія. Шведська преса приносить інформацію про щогорічних головних контркандидатів на нагороду Нобля. Проти англійського кандидата Гельсуортія, виступав французький поет Поль Валері та російський письменник Мережковский. Мережковский мав дістати нагороду за повість "Ліонардо да Вінчі". Англійська кандидатура перемогла тому, що досі англійці мали пропорціонально мало лавреатів. Зате за Мережковським не було багато голосів.

— Фільмова хроніка. Голівудська фільмова академія призначила різні нагороди на рік 1932. За найкращу гру відзначені артистки Мері Дреслер у фільмі "Емма", Л. Фонтен у фільмі "Гвардійський офіцер", Х. Гейс у "Гріх Мадельон Кльд", артисти В. Бірі у "Чемпіоні", А. Лонт у "Гвардійському офіцері", Ф. Марс у "Докторі Джекілі", — режисери Ф. Борсейдж за "Погану дівчинку", Кінг Відор за "Чемпіона", І. Штайнберг за "Шангайський експрес", автори сценаріїв Ф. Меріон за "Чемпіона", Р. Джонс за "Леді та джентельмен", Р. Гіт за "Доктор Джекіла". Більшости із цих фільмів ми не знаємо. — У Берліні закінчили фільму "Свято в честь трьох Фрателіні", своякі славних париських кльовнів, які грають у ній головну ролю; крім цього виступає там Ольга Чехова. — Кілька визначних представників китійської кінематографії вибрались до Берліна, щоби придбати досвід у цьому мистецтві. — Радянська кінематографія дає перший зразок фільму в роді Жюль Верна п. з. "Тайна Кара-Тав" зі знімками в Москві, Криму та середній Азії. — Айзенштайн ставлять у Москві фільму "Черний консул" з участю чорношкірого провідиря республіки на острові Гаїті, якого ошукали французькі колонізатори, коли він пелажно захопився гаслами французької революції.

— Новий член Ліги Націй. Ліга Націй має нового члена, державу Ірак. Ця нова держава воскресла у 1914—8 р. ріжними етапами. Підвалини під неї каали урядові англійської адміністрації в Індії. Це було в інтересі англійської державної рації. Англія дала новій державі і своїх адміністраторів і гроші. Слід пригадати, що територія, де знаходиться нині Ірак, була колись колись великих імперій. Ірак утратив незалежність наслідком боротьби ріжних племен і на його місці повстало отоманське цїсарство. Туреччина володіла на цих землях жорстоко. Підчас світової війни стратегічне значіння Іраку було велике, бо він лежав на найстадійі і

3 РАДИ ЛІГИ НАЦІЙ.

Справа польсько-данігської угоди.

ЖЕНЕВА. 29. XI. ПАТ. Рада Ліги Націй схвалила остаточну переслати справу Манажурії Зборанню Ліги. Опісля представник Вел. Британії Елс проферував справу введення золотого стандарту залізничних. Справоздавець стверджує, що цю справу полагодили на основі угоди між обома сторонами в мин. суботу, мин. Елс і представник сепату П.м. Тому Рада має висловити лише своє вдоволення з вислідів конвенції та подякувати вис. комісареві Ліги Націй в Данії за його працю біля доведення справи до остаточного вислуду.

Опісля справоздавець предложив прийняти яку резолюцію: 1) Рада приймає до відома умову укладену між Польшею та В. М. Данією. 2) Рада постановляє поручити комітетові трьох членів, вибраних представником, щоб основно розглянув справу, аби її можна було предложити на сесії Раді.

Після вислухання представників обох сторін питання справоздавець припиняє.

ВИБОРИ В БЕЛЬГІ.

БРЮСЕЛЯ. 29. XI. ПАТ. Оконечні вислуди виборів будуть відомі у вівторок. Тепер можна передбачити, що ліберали втратять мабуть 5—6 мандатів, фронтісти 4, ате католики зберуть або 6 мандатів, а соціалісти ок. 4.

В ЧОРНИХ ОБВІДКАХ.

У Болгарії відбулися в роковини підписання мирового трактату демонстрації. Деякі часописи вийшли в чорних обвідках.

БУРЯ ЗАСКОЧИЛА РИБАЛОК.

На Каспійському Морі буря заскочила 5000 рибалок. Досі арятували 900 рибалок.

МІСТО БЕЗРОБІТНИХ.

У Заверцці мають звільнити 10.000 робітників. На 33.000 мешканців буде там загалом 3000 безробітних.

УЛЬТІМАТ ДО УНІВЕРСИТЕТУ.

Мадярський уряд видав ультімат до університету в Дебреціні, щоб до 24 годин привернув до оновл.

ЗАТРОЇВСЯ Б. АНГЛІЙСЬКИЙ МІНІСТР.

Бувш. англійський міністр закорд. справ Лейблен занедужав після того, як зів затроєн часом.

сучасніший ліній між Англією та Індією. Над Іраном ішла воздушна лінія до Індії. У новоствореній державі спершу столицею став Багдад, а потім Моссоль. Тепер ці два міста зруйновані. Іран є нині одною із найбідніших країн в Європі; чим треба розяснити піклування Англії, що провела там каналізацію. У місцях, де немає води, яка допливає каналами, дають в рік зливають живню, крім цього на великих просторах відкривають нафту.

— Пожежа на залізничному двірці у Львові. На головному зал. двірці у Львові вночі з суботи на неділю вибухнула пожежа в магазині для життєвого уряду. Вогонь повстав мабуть від залізничної печі в одному із відділів магазину, де були легкозпалювані матеріали. Шойно в 1. год. вогонь покінчився гашенням пожежі. Згоріло багато текстильних товарів, шкіри, кілька десятків роверів, кільканадцять тисяч пар кальшонів, кілька олівців, двоє друкарського паперу. Товари згоріло майже на 2 міль. золотих; були збиті члени.

— З 3-го грудня н. р. відновляють рух підземного поїзду ч. 2235 між Бруховичами (відстань 1247) і Львовом (приїзд год. 13.05).

— Анонс нуждари. На вулицях Варшави вибухнула сенсація молодий винуватий чоловік з табличкою на грудях „Приймаю всяку роботу“. Варшавські часописи зазначають, що в місті було вже кілька випадків, що безробітні так шукали праці.

— Зильоматичний протест проти опери. Міжські опери заповнили „Містер Бу“ композитора Альбера. Заки ще поставили її вперше, знаменитий посол звернувся до дирекції театру і вимагав закласти деякі зміни та поправки в цю оперу та характеризувати деяких акторів. Дирекція не згодилася на це. Тоді кит. поет-антрополог проти опери в імені свого уряду, тому, що опера ображає національні почуття китайців, змалював китайців як дикунів.

— Шановний випадок утраченої пам'яті. Нью-Йорк має наукову сенсацію. З вересня шез безпам'ятний привілеї Гувера капітан Раймонд Роджерс вилетів із Нью-Йорку до Вашингтону у

Кривава авантюра та її епілог.

В неділю пополуноді й вечором мешканці Львова були заскочені спробою подібних виступів польських студентів, як це було нещодавно у роковини смерті студ. Вацлавського в Вільні. Люди були збентежені, не знаючи, в чому річ, і про причину схвилювання польських студентів кружилися різні поговістки. Шойно понеділку газети змогли вияснити широкому загалові цю справу.

Це тло досить трагічне. Кількох польських студентів ветеринарії вийшло ок. пів до 2-ої вночі з нічної каварни „Адрія“ при вул. Шайнохи, ладути — адається — до бару „Грота“ на тій самій вулиці. По дорозі стрінули вони гурт молодих вулиці. Як потім показалося, авантюристів із суспільних янців. Поміж обома групами виявилася сварка і білка. Її вислід був для студентів трагічний, тому, що противники відразу вдарили — ножами. Ранені були: Ян Гротковський, Петрашко і Стан. Шапатовський, усі студенти IV. року Академії Медичної Ветеринарії. Першим із них помер від ран, що поки встигли перевести його до шпиталю. Поліції вдалося арештувати 4-ох авантюристів: Мойсея Каца, Шуліма Келера, Нухіма Шмера та кельнера Ізраїля Тунова.

Випадком поцікавилось і воядство, де в неділю передполуднем відбулася конференція поміж вояводами Рожницьким, гор. стар. Клімовим і прок. Хіровським. Рішено повести приспінене слідство, яке вияснило авторитетно, хто і через що розпочав білку та хто є безпосереднім винуватцем смерті Яна Гротковського. Не є вичислене, що у висліді слідства відбудеться до-разовий суд.

Тому, що всі арештовані є жидами, частина студентів пробувала — як це стверджує кому-нікат ПАТ-а — викликати авантюри, які зіслідувала поліція. Сконфіскували теж у неділю пополуноді підбурюючу летючку; пишуть, що ця летючка була провокаційним ділом комуністів. Корпорація, якої членом був пок. студент Ян Гротковський, видала відозву з покликком до збереження спокою. Ректор ветеринарії проф. Яновський слушно вважав у пресовому інтерв'ю, що нічий випадок на вул. Шайнохи (яка — мимоходом кажучи — має вже свою сумну славу, як прибіжище всякого шумолюбства), є наслідком звичайного бандитизму і що не слід його політично закрашувати. В усякому разі було річю гідною найбільшого спожаління — перекидати відповідальність за „лицирв'як“ на звисім невинній одиниці та ще й своє зрештою цілком зрозуміле, схвилювання з приводу трагічної смерті молодого людини, проявляти у цілком анахронічних формах.

В понеділок передпол. спроби експресів по-вторилися, але поліція скрізь відразу ліквідувала їх. На львівських високих школах викладачі йшли в понеділок при дуже малій фреквенції слухачів. В університеті жидівська молодь на виклади не прийшла. При вході до університету служба легітимувала студентів. Щоби не допустити до інцидентів — ректори всіх високих шкіл у Львові припинили вполудне виклади з загрозою уневажнити і тримістр при дальших неспоконках.

Широїть наш часопис!

дживати пост. п. Раквал з постеруку в Блюдилян. По-віт. Кружок у Галичі вислав збірне зажадання до Міністерства Внутрішніх Справ, а до створства вислав спеціальну делегацію, щоб воно усунуло оці дивогляди та безправства.

Куток мови.

„Узяв ніж“ чи „взяв ножа“?

Проф. д-р Іван Огієнко помістив у ч. 259 „Нового Часу“ статтю на тему, чи треба казати „узяв ножа“ чи „взяв ніж“. Стаття викликана жартом „Зиза“ з приводу того, що на листівках заповіданого професором місцячка „Рідна Мова“ читаємо: „Редакція відповідає на листи коли на те долучено відповідного почтового значка“. У згаданій статті проф. Огієнко заявляє „Отож, в українській мові панує форма: Треба прислати значка, а не значок“. Пригадуємо, що „українська мова з найдавнішого часу має надзвичайно цікаву рису в своїй складі — це вживання знахідного (4-го, акузатива) відмінку однини слів неживих мужеського роду в формі родового (2-ого)“, наводить він тільки такі приклади. Зате не заходимо у цій статті основного розяснення, що родовий відмінок „прислати паперу“ має значіння частинності і в цьому вся сутня різниця між двома формами. Адже не кажемо „прислати мені стола“, „дай мені книжки“. У книжці Ол. Синавського „Норми української літературної мови“ (Харків 1931) це питання на ст. 241 вияснене як слід: „Дуже часто такі іменникові долатки в родовому відмінку змагаються з знахідним відмінком, але, взагалі кажучи, це конструкції не рівнозначні, бо з родовим відмінком у них виявляється частинність, а з знахідним суцільність, напр.: купити риби, соли, піску, полотна, значить купити частину того, що уявляють українці, з словами риба, сіль, пісок, полотно, а купити рибу, сіль, пісок, полотно можна сказати лише тілі, коли слухачам відомі риба, сіль, пісок... як певні, обмежені, конкретні речі“. Одним словом „долучено почтового значка“ це фальшива аналогія, бо в данім випадку маємо до діла з цілим предметом.

† ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ.

Мінодора з Левинських Майковська, дружина пароха і декана в Голооскозі, пов. томаського, упокоїлася по довгій та тяжкій недугі, прийнявши Найсвятішні Тайни, дня 18. XI. 1932 р. в 63 році життя. Земля їй Пером!

Д-р Іван Ганкевич, адвокат у Коломиї, помер у Вілні, куди його перевезли з львівської санаторії, 27. п. м. у шпиталі державних урядовців, після великої операції, у 53-тому році життя. Покійник був головою Надзірної Ради Покутського Союзу і розвивав поважну працю в різних колоніальних українських установах. Був членом Союзу Українських Адвокатів, карним членом УНДО і т. д. Похоронено удовою п. Марією з Левинських (доньку прех. д-ра Костя Левинського) і залити по собі загаломий амант в усіх, що його знали. В. Я. П.

Дописи.

Дещо про працю Повітового Союзу Кооператив. Чортківський Повітовий Союз Кооператив, що переходив до незалежної поважної крізи, про причини якої не хочемо на цьому місці говорити, приходить позови до себе. Після довгої знерв'ячі й упалку аидно в цілому районі безперервний поступ і поправу. Новий директор П. С. К. п. Шматка тримає все залізною рукою, а дібавши собі відповідних співробітників, приводить усе до порядку і праця йде вперед. Товариші і кооперативні діячі зменшуються, зловід усунуваються з місця, тому не диво, що не заважаючи на тяжкі часи, доля населення до праці Союзу зростає асию дуже помітно. Великий поступ аидно також у торговельній дисципліні. Коли ще в мин. році дисципліна кооператив не була більша, як 50 проц., то нині ця дисципліна доходить уже до 85 проц., а як так далі піде, то за рік повинен мати Чортків 100-процентову дисципліну. До поправки відносин причинилися немало й цьогорічні ревізії, проведені дуже солідно в цілому районі ревізорами Р. С. У. К. Словом: праця йде планою і продумана, так, що українські кооперативи тут, району повинні перебути крізу швидко. В найближчому часі, як зачуваємо, П. С. К. поведе також енергійну акцію за приєднанням яким кооперативам нових членів, бо їх число все ще малю має.

ГАЛИЧ.

Пабісцяткова акція в галицькій окрузі. В галицькому повіті знаходився Повіт. Кружок „Р. Школи“ в Галичі шкільний пабісцит як сід. 22 села вже збирають підписи, а Першій (першій) доручили вже підписати декларацію. Не обходиться і тут — як звичайно — без перешкод. У Мехігріях айт не хоче потверджувати підписи на декларації, бо боїться... кари зі старостом. Вислано телеграму в цій справі до Міністерства і зажадання до старостом. Відмовляє свого підпису також айт у Десіні. Вілні з Селіш і Теміропелі з початку заявили свою згоду, аицьк шийше підмовились, бо їм заборонили потвер-

Переилад із французьк. мови М. Руд-
ницького. — Ціна 3— зол., з почт
пересилкою 4— зол.

З друкарні Виц. Спідки „Діло“, Львів, Ринок 10.